

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

Prijava koncentracije
privrednog subjekta Telekomunikacije RS a.d. Banja Luka i privrednog subjekta
LOGOSOFT d.o.o. Sarajevo

Sarajevo
juni 2014. godine

Broj: 06-26-1-02-19-II/14
Sarajevo, 10.6.2014. godine

Na osnovu člana 42. stav (1) tačka d), a u smislu člana 25. stav (1) tačka e), u vezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka, zaprimljenoj dana 17.2.2014. godine pod brojem: 06-26-1-02-II/14, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 92. (devedesetdrugoj) sjednici održanoj dana 10.6.2014. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištima fiksne telefonije, pružanja usluga interneta i distribucije radio i TV programa u Bosni i Hercegovini, koja će nastati sticanjem kontrole privrednog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka nad privrednim subjektom Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo, kupovinom većine udjela u osnovnom kapitalu.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je zaprimilo, dana 17.2.2014. godine pod brojem: 06-26-1-02-II/14, Prijavu koncentracije (u daljem tekstu: Prijava) privrednog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: Podnosilac prijave ili Telekomunikacije RS ili Mtel), kojom Podnosilac prijave namjerava steći kontrolu na privrednim subjektom Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Logosoft).

Uvidom u podnesenu Prijavu, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije kompletna, u smislu člana 30. Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon) i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata («Službeni glasnik BiH», broj 34/10), te je zatražilo dopunu iste, u skladu sa članom 31. Zakona, aktom broj: 06-26-1-02-1-II/14 dana 19.2.2014. godine, aktom broj: 06-26-1-02-3-II/14 dana 12.3.2013. godine i aktom broj: 06-26-1-02-13-II/14, dana 14.5.2014. godine.

Podnosilac prijave, u skladu sa zahtjevima Konkurencijskog vijeća, je dopunio Prijavu traženom dokumentacijom, podneskom broj: 06-26-1-02-2-II /14 dana 3.3.2014. godine; podneskom broj: 06-26-1-02-4-II/14 dana 28.3.2014. godine; podneskom broj: 06-26-1-02-5-II/14 dana 28.3.2014. godine i podneskom broj: 06-26-1-02-14-II/14 dana 26.5.2014. godine.

Nakon kompletiranja Prijave Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 30. stav (3) Zakona, izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave dana 10.6.2014. godine, broj: 06-26-1-02-15-II/14.

Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona, dana 8.4.2014. godine izdalo Obavještenje o dostavljenoj Prijavi, broj: 06-26-1-02-7-II/14 (objavljeno dana 10.4.2014. godine u dnevnim novinama - Dnevni avaz) i pozvalo sve zainteresovane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji.

Na predmetno Obavještenje privredni subjekt Dioničko društvo BH Telekom Sarajevo, Obala Kulina bana 8, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: BH Telekom), je dostavio pisane komentare (primjedbe), dana 17.4.2014. godine podneskom broj: 06-26-1-02-8-II/14, u kojem je naveo da bi realizacijom najavljene koncentracije Podnosilac prijave mogao koristiti veleprodajne usluge LLU (Local loop unbundling), veleprodajne usluge iznajmljenih linija druga dva operatera, veleprodajne usluge terminacije međunarodnog saobraćaja i ostvariti sve koristi namjenjene isključivo alternativnim operaterima.

Konkurencijsko vijeće je navedene komentare (primjedbe) dostavilo Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: RAK) na mišljenje, aktom broj: 06-26-1-02-10-II/14 od dana 23.4.2014. godine, kao i Podnosiocu prijave, aktom broj: 06-26-1-02-9-II/14, od dana 23.4.2014. godine.

RAK je dostavila mišljenje, podneskom broj: 06-26-1-02-11-II/14 dana 5.5.2014. godine, u kojem je u navela da pri kupovini alternativnih operatera od strane dominantnih operatera nema posebnih zakonskih ograničenja, a ukoliko dominantni operater želi zadržati pravo na korištenje postojeće dozvole i nastaviti rad pod imenom privrednog subjekta koji je nosilac dozvole, potrebno je provesti procedure definisane dozvolama za obavljanje djelatnosti davaoca usluge javnih telekomunikacijskih usluga, i da RAK nakon provedene koncentracije vrši ocjenu statusa privrednih subjekata koji djeluju na tržištu telekomunikacija, u skladu sa čl. 14. i 15. Zakona o komunikacijama («Službeni glasnik BiH», br. 31/03,75/06 i 32/10), te Pravilom 54/01 o analizi tržišta elektronskih komunikacija («Službeni glasnik BiH», broj 85/11).

Podnosilac prijave je podneskom broj: 06-26-1-02-12-II/14 od dana 9.5.2014. godine dostavio izjašnjenje na komentare (primjedbe) privrednog subjekta BH Telecom, navodeći da će provođenje predmetne koncentracije dovesti do neznatnog povećanja tržišnih udjela na relevantnom tržištu.

Podnosilac prijave je naveo, u smislu člana 30. stav (2) Zakona, da ne namjerava podnijeti zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu ovlaštenom za ocjenu koncentracija izvan teritorije Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene dopuštenosti koncentracije je utvrdilo slijedeće činjenice:

Prijava je podnesena, u smislu člana 16. stav (2) Zakona (pravni osnov Pismo namjere).

1. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su: privredni subjekt Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka i privredni subjekt Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo.

1.1. Privredni subjekt Telekomunikacije RS

Privredni subjekt Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka (prema Aktuelnom izvodu iz sudskog registra skraćena oznaka privrednog subjekta je Mtel a.d. Banja Luka i Telekom Srpske a.d. Banja Luka), je registrovan u Okružnom privrednom sudu Banja Luka pod brojem: 1-9317-00, sa (..) %¹ vlasničkih udjela privrednog subjekta Telekom Srbija a.d. Beograd, Republika Srbija.

Privredni subjekt Telekomunikacije RS je nosilac Dozvole za javnog operatera fiksne telefonije broj DOFT-TS/03/02 od dana 1.6.2002. godine, Dozvole za pružanje GSM usluga od dana 12.10.2004. godine, UMTS dozvole (Dozvola za pružanje mobilnih usluga na univerzalnim mobilnim telekomunikacijskim sistemima) DUMTS-OT/03/09 izdate dana 1.4.2009. godine, Dozvole za obavljanje djelatnosti davaoca pristupa Internetu broj DPIU-TS/051/13 i Rješenja o registraciji od 15.3.2013. godine, te Dozvole za distribuciju audiovizuelnih medijskih usluga i medijskih usluga radija broj 374-DR.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta Telekomunikacije RS su pružanje usluga iz oblasti telekomunikacija - fiksna i mobilna telefonija, internet usluge, distribucija radio i TV programa, kao i ostale telekomunikacione usluge.

Privredni subjekt Telekomunikacije RS posjeduje (..) % vlasničkog udjela u privrednom subjektu Društvo za telekomunikacije Mtel d.o.o. Podgorica, Republika Crna Gora.

1.1.1. Povezana društva privrednog subjekta Mtel u Bosni i Hercegovini

Privredni subjekt Telegrafsko-telefonski inženjering d.o.o. Banja Luka, V Kozarske brigade 18, 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: TT Inženjering d.o.o.) je registrovan u Okružnom privrednom sudu Banja Luka pod brojem: 1-3972-00, sa (..) % vlasničkih udjela privrednog subjekta Telekomunikacije RS.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta TT Inženjering d.o.o. su projektovanje i izgradnja telekomunikacionih mreža.

1.2. Privredni subjekt Logosoft

Privredni subjekt Logosoft d.o.o. Sarajevo, Igmanska 9, 71000 Sarajevo, je registrovan u Općinskom sudu u Sarajevu, pod brojem: 65-01-0594-11, sa upisanim osnovnim kapitalom od (..) KM, sa (..) % vlasničkih udjela fizičkog lica Faruka Telibećirevića (..).

Pretežna registrovana djelatnost privrednog subjekta Logosoft je žičana telekomunikacija.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primijenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

¹ (..)-Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

Konkurencijsko vijeće je koristilo, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Uredbe Vijeća EK broj 139/2004 o kontroli koncentracije između privrednih subjekata, Obavještenje Evropske Komisije o konceptu koncentracija privrednih subjekata te Smjernice za ocjenu horizontalnih /vertikalnih koncentracija.

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

Podnosilac prijave je dostavio kao pravni osnov namjeravane koncentracije Pismo o namjerama koje su učesnici koncentracije potpisali dana 31.7.2013. godine.

Strane potpisnice Pisma o namjerama su se saglasile za kupoprodaju udjela u kapitalu privrednog subjekta Logosoft.

Konkurencijsko vijeće je prihvatilo Pismo o namjeri kao pravni osnov koncentracije, u smislu člana 30. stav (1) tačka a) Zakona, a u vezi s članom 9. tačka f) alineja šest Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

U skladu sa članom 12. stav (1) tačka b) Zakona, pravni oblik koncentracije predstavlja sticanje kontrole ili dominantnog uticaja jednog privrednog subjekta (Mtel) nad drugim privrednim subjektom (Logosoft).

4. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe člana 14. stav (1) Zakona, kada učesnici koncentracije prodajom roba i/ili usluga ostvare na svjetskom tržištu 100 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, i kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije i povezanih društava, na dan 31. decembra 2013. godine, iznose:

Tabela 1.

	Telekom Srbije		Telekomunikacije RS	Logosoft
	RSD	KM	KM	KM
Svijet	(..)	(..)*	-	-
Bosna i Hercegovina	-	-	(..)	(..)

Izvor: podaci iz Prijave *Iznos u KM iskazan prema srednjem kursu Centralne banke BiH na dan 29.12.2012. godine

Ukupan godišnji prihod učesnika koncentracije predstavlja prihod (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije, na svjetskom i na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 8. tačka h) Odluke.

Konkurencijsko vijeće, u skladu s članom 43. stav (7) Zakona, pri izračunu ukupnog godišnjeg prihoda učesnika koncentracije je koristilo kriterije i standarde Obavještenja Evropske komisije o izračunu ukupnog prihoda u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije privrednih subjekata.

Prema podacima iz Prijave privredni subjekt Telekomunikacije RS i privredni subjekt Logosoft su ispunili uslov iz člana 14. stav (1) Zakona, te su bili u obavezi podnijeti prijavu koncentracije.

5. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje, prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Uzimajući u obzir aktivnosti učesnika u koncentraciji Konkurencijsko vijeće je kao relevantno tržište predmetne koncentracije utvrdilo tri relevantna tržišta proizvoda/usluga - tržište fiksne telefonije, tržište pružanja usluga pristupa internetu i tržište distribucije radio i TV programa.

Konkurencijsko vijeće je kao geografsko tržište predmetne koncentracije utvrdilo gradove Sarajevo, Tuzlu i Zenicu jer privredni subjekt Logosoft djeluje na tim područjima.

Imajući u vidu navedeno pod relevantnim tržištem predmetne koncentraciji smatra se tržište fiksne telefonije, tržište pružanja usluga pristupa internetu i tržište distribucije radio i TV programa na teritoriji gradova Sarajeva, Tuzle i Zenica.

5.1. Analiza tržišta fiksne telefonije

Prema broju pretplatnika učesnici koncentracije i konkurenti na tržištu fiksne telefonije imaju:

Tabela 2.

R.b.	Privredni subjekt	Sarajevo	Zenica	Tuzla
1.	BH Telecom, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
3.	HS Grupa, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
4.	Logosoft	(..)	(..)*	(..)
5.	Mtel	(..)	(..)	(..)
6.	Ostali	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (4+5)	(..)	(..)*	(..)
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Podaci iz prijave, RAK.-a,*na teritoriji grada Zenice privredni subjekt Logosoft ima (..) pretplatnika

Prema podacima (Tabela 2.) učesnici koncentracije na relevantnom tržištu fiksne telefonije na teritoriji grada Sarajevo imaju (..), dok na teritoriji grada Zenica imaju manje od (..) % tržišnih udjela (privredni subjekt Logosoft ima (..) pretplatnika) a na teritoriji grada Tuzla (..) tržišnih udjela.

5.2. Analiza tržišta pružanja internet usluga

Prema broju pretplatnika učesnici koncentracije i konkurenti na tržištu pružanja internet usluga imaju:

Tabela 3.

R.b.	Privredni subjekt	Sarajevo	Zenica	Tuzla
1.	BH Telecom, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
3.	HS Grupa, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
4.	Logosoft	(..)	(..)	(..)
5.	Mtel	(..)*	(..)	(..)*
6.	Wispi, Tuzla	(..)	(..)	(..)
7.	Ostali	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (4+5)	(..)	(..)	(..)
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Podaci iz prijave, RAK.-a, *privredni subjekt Mtel na teritoriji grada Sarajeva ima (..) pretplatnika, a na teritoriji grada Tuzle ima (..) pretplatnika.

Prema podacima (Tabela 3.) učesnici koncentracije na relevantnom tržištu pružanja internet usluga na teritoriji grada Sarajevo imaju (..) % (privredni subjekt Mtel na teritoriji grada Sarajeva ima (..) pretplatnika), na teritoriji grada Zenica imaju (..) %, a na teritoriji grada Tuzla imaju (..) % (privredni subjekt Mtel na teritoriji grada Tuzle ima (..) pretplatnika).

5.3. Analiza tržišta distribucije radio i TV programa

Prema broju pretplatnika učesnici koncentracije i konkurenti na tržištu distribucije radio i TV programa, imaju:

Tabela 4.

R.b.	Privredni subjekt	Sarajevo	Zenica	Tuzla
1.	BH Telecom, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
3.	HS Grupa, Sarajevo	(..)	(..)	(..)
4.	Logosoft	(..)	(..)*	(..)
5.	Mtel	(..)	(..)	(..)
6.	Ostali	(..)	(..)	(..)
	Ukupno (4+5)	(..)	(..)*	(..)
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Podaci iz prijave, RAK.-a *na teritoriji grada Zenica privredni subjekt Logosoft ima (..) pretplatnika

Prema podacima (Tabela 4.) učesnici koncentracije na relevantnom tržištu distribucije radio i TV programa na teritoriji grada Sarajevo imaju (..) % tržišnog udjela, dok na teritoriji grada Zenica imaju (..) pretplatnika (privredni subjekt Logosoft), a na teritoriji grada Tuzla (..) pretplatnika.

6. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je, analizom podataka u smislu člana 17. Zakona (posebno strukture relevantnog tržišta, tržišnih udjela učesnika koncentracije i konkurenata - Tabele 2., 3. i 4.), utvrdilo da privredni subjekt Logosoft na sva tri relevantna tržišta ima zanemarljive udjele, dok Podnosilac prijave na relevantnim tržištima ne obavlja registrovane djelatnosti ili ima neznatan udjel (npr. na relevantnom tržištu pružanja internet usluga na teritoriji grada Sarajeva ima (..) pretplatnika, a na teritoriji grada Tuzle (..) pretplatnika), te se iz navedenog može zaključiti da predmetna koncentracija neće dovesti do ograničavanja, narušavanja ili sprječavanja konkurencije, niti do stvaranja ili jačanja dominantnog položaja.

Prilikom odlučivanja o predmetnoj koncentraciji, Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 17. Zakona, u obzir uzelo i interese potrošača na relevantnim tržištima, te je ocijenilo da Podnosilac prijave na relevantnim tržištima kroz pružanje određenih telekomunikacijskih usluga daje inovativna rješenja u tehnologiji s ciljem povećanja kvaliteta usluge korisnicima.

Predmetna koncentracija će korisnicima usluga privrednog subjekta Logosoft donijeti pogodnosti, u pogledu pristupa širokom portfoliju proizvoda /usluga koje privredni subjekt Mtel nudi svojim korisnicima.

Nadalje, prilikom odlučivanja o predmetnoj koncentraciji Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i primjedbu privrednog subjekta BH Telecom (podnesak broj: 06-26-1-02-8-II/14, od dana 17.4.2014. godine), kao i Mišljenje RAK-a (podnesak broj: 06-26-1-02-11-II/14 od dana 5.5.2014. godine).

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo koncentraciju kao u dispozitivu, u smislu člana 18. stav (2) Zakona.

7. Administrativna taksa

Podnosilac prijave na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06), je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednik

Gordan Raspudić